

Rekonstrukce veřejného osvětlení si na sebe vydělá

Náklady na energie tvoří značnou část nejen domácích, ale i dalších rozpočtů. Přesto, že je nyní období, kdy energie zlevňují, stále se hledají cesty, jak ušetřit co nejvíce.

Město v současnosti platí jen za elektrickou energii spotřebovanou na veřejné osvětlení bezmála 1,5 mil. Kč ročně. K síti je připojeno 1 399 svítidel. Optimalizací veřejného osvětlení lze dosáhnout poměrně velkých úspor.

V uplynulých měsících byl zpracován pasport veřejného osvětlení, který je základním dokumentem, od kterého se mohou odvíjet další kroky. Zároveň byly navrženy možnosti optimalizace. Ty přitom nespočívají v tom, že by se přestalo svítit nebo že by se snižoval počet světel.

Úpravy se budou týkat odběrných, přípojných a ovládacích míst, nasazení regulátorů a výměny technicky zastaralých svítidel. Dnešní svítidla mají oproti dřívějším nižší spotřebu a vyšší svítivost. Návrh počítá se zachováním stávajících stožárů a výměnou pouhých svítidel. Instalací moderních zařízení lze dosáhnout přesnějšího spínání podle času východů a západů slunce. Regulátory zase mohou ovládat světelný tok, čímž ušetří elektrickou energii a prodlouží životnost světelného zdroje.

Úspory, které navržená opatření vytvoří, pokryjí náklady na jejich zavedení. V budoucnu pak město na optimalizaci veřejného osvětlení vydělá.

V prázdninovém čísle:

- Nový městský znak
- Odměny hrádeckým žáků
- 11 let s rockovým létem
- Program kina
- Příloha: Toulání časem... Berzdorfer See – moře na Nise

V Hrádku jsou k vidění unikátní exponáty

V červnu byla v Bráně Trojzemí otevřena nová výstava Život a smrt v době kamenné a bronzové. Přesněji řečeno výstava pojednává o životě v době kamenné a smrti v době bronzové. Představuje výsledky archeologického výzkumu, který probíhal před několika lety v Příšovicích u Turnova.

Ve dvou lokalitách, nacházejících se jen kousek od sebe, tehdy byly při stavebních pracích nalezeny doklady o osídlení z doby před sedmi, resp. pěti tisíci lety. Exponáty nebyly v této formě dosud nikdy vystaveny, díky dlouhodobé spolupráci s libereckými archeology se tak stalo až nyní v Hrádku.

V místech, kde dnes stojí podél dálnice na Prahu skladovací hala, byla v roce 2007 nalezena vesnice prvních zemědělců. Půdorysy 17 dlouhých domů, 20 dílenských jam, celkem více než 1 400 objektů. Lidé zde žili nejméně 350 let. Vyráběli zde keramiku, štipané nástroje, kamenné nástroje, mlýny na obilí. Svědčí o tom nálezy keramických nádob, rozbitých nástrojů a zmetků, které si lidé při stěhování na nové sídliště s sebou nevzali. Na výstavě uvidíte jak nalezené nástroje, tak postup jejich výroby.

V sousední lokalitě na Cecilce dnes stojí obytné domy. Byly postaveny na místě rozsáhlého slovanského pohřebiště z doby bronzové. Při výzkumu zde bylo nazeleno přes 900 nádob a asi 90 hrobů. Je to jen část toho, co země ukrývá, protože výzkum probíhal pouze v místech základových pasů budoucích domů. Každopádně jde ale v Čechách naprosto ojedinělý nález: slovanských pohřebišť známe řadu, ale mnoho jich bylo zcela zničeno zavedením hloubkové orby. Nedotčených lokalit je jen pár. Na výstavě, která potrvá do 8. září, uvidíte osm hrobů tak, jak byly nalezeny v zemi. Součástí expozice je i model krematoria ve skutečné velikosti. Dozvíte se, jak naši předkové své mrtvé pochovávali. A najdete zde také drobné čtyřstěnné kamínky, které sloužily nejspíše jako hračky. Na září plánujeme k výstavě několik workshopů na výrobu keramiky a kamenných nástrojů.

V přízemí Brány Trojzemí je umístěna výstava věnovaná včelám a včelařství.

Další výstava, která je umístěna na městském úřadě, představuje práce dětí z hrádecké výtvarné školičky.

Vít Štrupl

Dlužníci poplatků za odpad zatěžují městský rozpočet

V letech 2009–2010 proběhla optimalizace odpadového hospodářství města. Množství vytříděného odpadu se postupně zvyšuje. Náklady na likvidaci odpadu jsou ale stále vysoké a město na odpadové hospodářství každoročně přispívá z rozpočtu. Proto přistoupilo ke zvýšení ročního poplatku z 500 Kč na 600 Kč a ke druhé etapě optimalizace, která se týkala hlavně okrajových částí města. Zároveň nabídlu těm obyvatelům, kteří zaplatili za odpady včas, permanentky na Kristýnu za 5 Kč.

Pokračování na straně 4

Vaše náměty, příspěvky a připomínky posílejte na e-mail: strupl@branatrojzemi.cz, tel./fax: 725 357 278 nebo písemně na MěÚ, paní Vinšová.

Můžete také využít schránku ve vstupní chodbě MěÚ.

Internetová podoba časopisu vychází na www.hradek.cz.

Uzávěrka zářijového čísla je 22. 8. 2013.

Časopis se objeví na pultech prodejen okolo 12. 9. 2013.

Informace z radnice

Usnesení rady města

11. schůze rady města

11. schůze rady města v roce 2013, konaná dne 5. června, se zabývala těmito záležitostmi:

- schválila vypsání zadávacího řízení na veřejnou zakázku ve zjednodušeném podlimitním řízení s názvem *Město Hrádek nad Nisou – koupě vozidla pro integrovaný záchranný systém*, která bude realizována v rámci projektu *Protipovodňová ochrana a odstranění povodňových škod Hrádek n. N. – Zittau*
- schválila čerpání předloženého rozpočtu OV Uhelná pro rok 2013 ve výši 98 235 Kč, čerpání předloženého rozpočtu OV Dolní Suchá pro rok 2013 ve výši 278 000 Kč a rezervu ve výši 105 106 Kč, čerpání předloženého rozpočtu OV Dolní Sedlo pro rok 2013 ve výši 157 565 Kč
- schválila rozdělení finančních prostředků z grantového programu města pro rok 2013 jednotlivým žadatelům v příspěvkovém programu na reprezentaci, propagaci a kulturní akce ve městě
- rozhodla o přidělení veřejné zakázky s názvem *Modernizace osobního výtahu a instalace šikmé schodišťové plošiny v DPS Žitavská 670, Hrádek nad Nisou* vítěznému uchazeči, a to firmě MSV Liberec, s r. o., za celkovou nabídkovou cenu 899 645 Kč včetně DPH
- schválila nepoužití směrnice RM č. 7/2007 z důvodu specifčnosti podstávkového objektu „Koník“ a cíle obnovit tento objekt s využitím původních technologií k zachování jeho jedinečnosti a z důvodu nutnosti zpracování projektové dokumentace technikem se zkušenostmi s opravami historických objektů a objektů lidové architektury. Schválila cenovou nabídku pana Martina Volejníka na projektovou dokumentaci pro provedení stavby a pro výběr zhotovitele díla na akci *Obnova podstávkového domu – I. etapa* za celkovou cenu 60 000 Kč vč. DPH s termínem vyhotovení do 31. 7. 2013.
- souhlasila s projektovou dokumentací na stavbu *Odstranění souboru staveb* v areálu bývalého závodu Praga v Hrádku nad Nisou za těchto podmínek:
  1. odvoz natěženého materiálu ihned při bourání, zanechání pouze nezbytného množství pro zásyp prostorů pod úrovní terénu + 5 % z celkového objemu na lokální opravy v areálu ZPA. Toto bude skladováno pouze na jednom místě k tomu určeném, a to p. p. č. 612/1 v areálu závodu, jenž je v největší vzdálenosti od obytných budov (prach, hluk)
  2. v žádném případě neponechat obvodové zdivo + 0,6 m nad povrchem s nadrceným materiálem
  3. odvoz vozidly do 20 t celkové hmotnosti
  4. provoz bouracích mechanismů, kompresorů, drtiček s ohledem na sousední obytné budovy pouze v pracovní dny od 6 do 18 h
  5. jednou měsíčně dokladovat kopii ze stavebního deníku odvoz nabourané suti zástupci MÚ
  6. průběžný úklid komunikace Lidická z výjezdu staveniště – vrátnice cca 800 m na stranu výjezdu (křižovatka obchvatu)
  7. pravidelné zkrápění uložené suti do jejího spotřebování. Omezení prašnosti na minimum vzhledem k blízkosti obytných a rekreačních budov.
  8. v žádném případě nenavyšovat niveletu terénu v celém areálu ZPA Pečky Hrádek n. N.
- rozhodla o přidělení veřejné zakázky malého rozsahu *Realizace výběrového řízení na zhotovitele stavby v rámci projektu Souběžná–Dubová – kanalizace a vodovod* vítěznému uchazeči PPE.CZ, s. r. o., za celkovou cenu 27 900 Kč bez DPH, 33 759 Kč vč. DPH
- schválila odvod z investičního fondu ZŠ T. G. Masaryka do rozpočtu zřizovatele ve výši 1 000 000 Kč v souladu se zákonem 250/2000, Sb. o rozpočtových pravidlech §31 odst. 2 písm. c).

12. schůze rady města

12. schůze rady města v roce 2013, konaná dne 19. června, se zabývala těmito záležitostmi:

- schválila vyhodnocení hospodářských výsledků jednotlivých příspěvkových organizací města Hrádek nad Nisou za rok 2012:
- schválila přiděl 20 603,97 Kč ze zlepšeného hospodářského výsledku ZŠ T. G. Masaryka do rezervního fondu této organizace
- schválila přiděl 6 358,11 Kč ze zlepšeného hospodářského výsledku MŠ Donín do rezervního fondu této organizace

- schválila přiděl 27 842,32 Kč ze zlepšeného hospodářského výsledku na úhradu ztráty z minulých let MŠ Liberecká a přiděl 320,68 Kč do rezervního fondu této organizace
- schválila přiděl 17 900 Kč ze zlepšeného hospodářského výsledku ZPŠ MŠ Loučná do fondu odměn této organizace a přiděl 10 949,82 Kč ze zlepšeného hospodářského výsledku do rezervního fondu této organizace
- schválila přiděl 237 067 Kč z rezervního fondu Pečovatelské služby na úhradu ztráty výsledku hospodaření této organizace
- schválila přiděl 11 000 Kč ze zlepšeného hospodářského výsledku DDM DRAX do fondu odměn této organizace a přiděl 11 324,18 Kč ze zlepšeného hospodářského výsledku do rezervního fondu této organizace,
- schválila přiděl 58 784,78 Kč z rezervního fondu ZŠ Donín na úhradu ztráty výsledku hospodaření a neuhrazené ztráty z minulých let této organizace
- schválila přiděl 54 951,49 Kč z rezervního fondu ZŠ Lidická na úhradu ztráty z minulých let této organizace
- schválila převedení záporného výsledku hospodaření ZŠ Lidická do hospodářského výsledku současného roku a schvaluje úhradu záporného výsledku hospodaření z přeplatku fakturace za rok 2012 od společnosti H - therma, a. s., v celkové výši 228 008,56 Kč
- schválila poskytnutí příspěvku Sdružení pro záchranu drobných sakrálních památek ve výši Kč 15 000 Kč na krytí nákladů odhalení základů demolovaného kostela ve Václavcích z rozpočtu OV Václavice
- schválila poskytnutí finanční podpory na obnovu okapových svodů a částečné opravy střešní krytiny Chrámů Pokoje ve výši 50 000 Kč, která bude hrazena z grantového programu města, kapitoly příspěvkový program na kulturní památky
- neschválila poskytnutí příspěvku Asociaci rodičů a přátel zdravotně postižených dětí v ČR, Klub Radost, Wolkerova 22, Prostějov
- schválila likvidaci věcí nalezených věcí na území města Hrádek nad Nisou a uložila správnímu a sociálnímu odboru prodat jízdní kola a baťohy za částku 200 Kč/ks s termínem do 20. 7. 2013 a neprodané věci následně zlikvidovat odevzdáním do sběrného dvora
- schválila vyplacení odměn ředitelům příspěvkových organizací města
- vzala na vědomí vzniklou škodu ve výši 172 678,47 Kč z titulu havárie na vodovodu Václavice, schválila úhradu došlé faktury od firmy SČVAK, a. s., Liberec ve výši 158 207 Kč formou splátkového kalendáře rozloženého do dvou let
- schválila nepoužití směrnice Rady města Hrádek nad Nisou č. 2/2007 o zadávání veřejných zakázek na zakázku *Projektová dokumentace průmyslová zóna* (ve stupni k územnímu řízení) z důvodu, že projekt řeší činnost, se kterou se subjekt seznámil již v předcházejících stupních plánování investiční akce, má k dispozici výškopisné a polohopisné údaje a zjištění inženýrských sítí, schválila cenovou nabídku na zpracování projektové dokumentace včetně provedení průzkumů, geodetického zaměření prostoru stavby, související inženýrskou činnost a zajištění územního souhlasu předloženou společností Valbek, spol. s r. o., v celkové výši 152 460 Kč včetně DPH.

Ze zasedání zastupitelstva města

6. zasedání zastupitelstva města

6. zastupitelstva města v roce 2013, konané dne 26. června, se zabývalo těmito záležitostmi:

- schválilo prodej 70% majetkového (obchodního) podílu společnosti TS Hrádek, s. r. o., společnosti AUTOMEDIC, s. r. o., v souladu s podmínkami výběrového řízení na prodej obchodního podílu TS Hrádek, s. r. o., za cenu 280 000 Kč
- schválilo prominutí dluhu družstva Nové bydlení vůči městu Hrádek nad Nisou v celkové výši 10 314 008,31 Kč s tím, že na srpnové jednání Zastupitelstva města budou předloženy dokumenty týkající se veškeré finanční, věcné i časové historie družstva Nové bydlení k vysvětlení
- schválilo řádné členství města Hrádek nad Nisou ve Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska, zaplacení jednorázového vstupního poplatku a platbu členského příspěvku (1 Kč na 1 obyvatele města ročně)
- vzalo na vědomí výroční zprávu společnosti Kristýna, a. s., za rok 2012
- vzalo na vědomí předloženou studii technického řešení vzdělávacího hřiště *Včela* ZŠ Donín, Hrádek n. N. zpracovanou Ing. Jindřichem Lechovským v rámci projektu *Koncepce k tematické ekologické výchově pro včely divoké a medonosné*
- schválilo závěrečný účet města Hrádek nad Nisou za rok 2012 včetně

zprávy nezávislého auditora o výsledku přezkoumání hospodaření města Hrádek nad Nisou za rok 2012 s výhradami nedostatků uvedených ve zprávě o výsledku přezkoumání hospodaření, které nezpůsobily škodu.

- schválilo opatření, kterým ukládá příslušným odborům Městského úřadu Hrádek nad Nisou postupovat při vyúčtování služeb spojených s užíváním nájemních bytů v souladu s výměrem MF č. 01/2010 zveřejněným v cenovém věstníku č. 13/2009 ze dne 11. 12. 2009 a dále pak provést veškerá nedokončená vyúčtování ke konci roku 2012 v termínu nejdéle do 31. 10. 2013
- schválilo účetní závěrku města Hrádek nad Nisou za rok 2012
- schválilo obecně závaznou vyhlášku č. 1/2013, kterou se zrušuje obecně závazná vyhláška města Hrádek nad Nisou č. 1/2010 o místním poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené ministerstvem financí podle jiného právního předpisu
- schválilo vyhlášení veřejné sbírky *Město Hrádek nad Nisou pomáhá městům a obcím postiženým povodní 2013*. Schválilo založení nového účtu u České spořitelny, a. s., na tuto veřejnou sbírku.
- schválilo převést finanční prostředky z FRM ve výši 1 900 000 Kč na úhradu projektu *Infrastruktura pro výstavbu 4 rodinných domů Hrádek nad Nisou, lokalita Zlatá výšina*.

Obyvatelé v aukci ušetřili v průměru třetinu ceny

V průběhu května probíhalo v Hrádku nad Nisou podepisování smluv mezi společností E-center a zájemci o účast v elektronické aukci dodávek plynu a energie. Do aukce se přihlásilo 104 domácností. Z nich 91 se přihlásilo do dražby elektřiny a 67 do dražby plynu.

Aukce proběhla 27. června. Průměrná dosažená úspora byla opět značná: u dodávek zemního plynu překročila 26 %, u dodávek elektrické energie téměř 30 %. Zhruba od poloviny července bude probíhat podepisování smluv s novým dodavatelem médií.

Výherní terminály zmizí z centra města

Město Hrádek nad Nisou požádalo ministerstvo financí o ukončení povolení k provozování videoloterijních terminálů, které jsou umístěny v rozporu s obecně závaznou vyhláškou města. Provozování těchto přístrojů ve třech objektech v centru města bylo povoleno MF ještě před platností vyhlášky, kterou v roce 2011 město omezilo jejich provozování v centru města na území odpovídajícím přibližně městské památkové zóně. Povolení MF vyprší v roce 2015. Město ale využije výroku ústavního soudu a chce dosáhnout ukončení jejich provozování dříve.

Do budoucna je možné, že se rozšíří zóna, kde výherní terminály město neumožní provozovat v případě nabalování negativních jevů.

„V současné době probíhá fyzická kontrola ve všech hernách na území města. Už během první kontroly našla městská policie dva nenahlašené automaty,“ říká starosta města Josef Horinka. Jejich provozovatelé musí počítat s udělením pokuty podle platných předpisů.

Kristýna bude investovat do vybavení

V dubnu jsme v HRÁDECKU představili projekt, který město připravilo do programu přeshraniční spolupráce Cíl 3 / Ziel 3. S pomocí dotace plánovalo obnovu dětských hřišť, rozmístění nových laviček, převlékárny a nový povrch pro stezku na protipovodňové hrázi. Projekt bohužel nebyl vybrán k realizaci. „Chceme jej ale upravit a žádost podat znovu v příštím plánovacím období 2014–2020,“ říká starosta města Josef Horinka.

Přesto se valná hromada společnosti, kterou je rada města, rozhodla investovat do vylepšení areálu. Především půjde o obnovu pláží, nové lavičky, převlékárny a hřiště pro děti. Předběžně byla dohodnuta spolupráce se skupinou mladých libereckých architektů, která si říká Mjöl. Ti jsou známí například jako autoři sauny na liberecké přehradě. Jejich nezávislé nápady a rady by mohly při rozvoji areálu přinést zajímavá řešení.

Město vstoupí do sdružení historických sídel

Zastupitelstvo města v červnu schválilo vstup Hrádku nad Nisou do Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska. Toto sdružení, působící od roku 1990, má přes 200 členů. Mezi jeho hlavní aktivity patří péče o program regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón, o který se stará společně s ministerstvem pro místní rozvoj a ministerstvem kultury.

Město si od členství slibuje přístup k prostředkům určeným na obnovu objektů v městských památkových zónách. Průběžně se připravuje ke schválení v orgánech města nový program regenerace městské památkové zóny na roky 2013–2022, což je dokument, podle kterého se při obnově objektů v zóně postupuje.

Město je dosud členem svazku měst Malý trojúhelník, euroregionu Nisa, Sdružení obcí Libereckého kraje, místní akční skupiny Podještědí, mikroregionu Hrádecko-Chrastavsko, sdružení místních samospráv a sdružení vlastníků obecních soukromých lesů.

Veřejná sbírka

Město Hrádek nad Nisou pomáhá městům a obcím postiženým povodní 2013.

Dne 27. června 2013 byla pod záštitou města Hrádek nad Nisou zahájena sbírka na pomoc povodně postižených měst a obcí.

Sbírka je vyhlášena na dobu 1 roku.

O určení výtěžku sbírky bude rozhodovat zastupitelstvo města průběžně během roku svým usnesením.

Finanční pomoc prosím zasílejte na účet číslo 26016-0984856329/0800, vedený u České spořitelny, a. s., v Hrádku nad Nisou.

Město prodalo zbytek svého podílu v technických službách

Technické služby, které byly donedávna jedním z hrádeckých provozovatelů dopravy raněných, nemocných a rodiček, už nebudou patřit městu. V loňském roce byla ve výběrovém řízení vybrána společnost, která podle podmínek řízení odkoupila 30% podíl v technických službách. Stala se jí společnost Automedic, s. r. o., která nabídla za celé technické služby 400 tisíc korun. Součástí výběrového řízení tehdy byly i podmínky, za kterých může vítězná společnost získat zbylou část technických služeb.

Tyto podmínky společnost Automedic splnila. Byly jimi především nákup nového vozidla, zajištění stále dostupnosti a telefonního dispečinku 24 h denně a zajištění dvou vozidel na stanovišti v Hrádku a jednoho vozidla záložního.

Zastupitelstvo města v červnu schválilo převod zbývajících 70 % TS na společnost Automedic za 280 tis. korun podle výsledků výběrového řízení. Převod obchodního podílu ještě musí posvětit valná hromada společnosti Technické služby, což je ale vzhledem ke stávajícím vlastníkům formální záležitost.

Důvodem prodeje technických služeb byla pomalu se zhoršující ekonomická situace společnosti. Jedním z faktorů bylo neustálé zvyšování vstupních nákladů a současné snižování hodnoty bodu, na základě kterého pojišťovny proplácejí provedené služby.

„Město sice ztratilo možnost, jak poskytování služby ovlivnit, ale Hrádek nad Nisou je větší než Frýdlant, kde společnost Automedic do loňského roku hlavně působila, s větší oblastí získává lepší podmínky a zajištěním stálého dispečinku lepší hodnotu bodu. O to, že služba bude fungovat, tedy nemáme obavy,“ říká starosta města Josef Horinka.

Poděkování z Kralup nad Vltavou

Vážený pane starosto, dovoluji mi, abych Vám i občanům obce a především hasičům města Hrádek nad Nisou velmi poděkoval za pomoc, kterou jste městu Kralupy nad Vltavou poskytli během povodní. Pomoc byla rychlá, účinná a moc pro nás a naše obyvatele znamenala.

Hmotné dary byly využity k účelům likvidace povodní nejenom v našem městě, ale i v ostatních okolních obcích postižených velkou vodou.

Se srdečným pozdravem Petr Holeček, starosta města

Dlužníci poplatků za odpad zatěžují městský rozpočet

Pokračování ze strany 1

V loňském roce činily výdaje na odpadové hospodářství, tedy vývoz popelnic, svoz odpadkových košů, separovaného odpadu a sběrného dvora celkem 6,657 mil. Kč. Obyvatelé města zaplatili vloni na poplatcích 3,329 mil. Kč. Další příjmy ve výši 546 tis. Kč jsou od společností, které vykupují separovaný odpad. Bohužel jsou velkou položkou pohledávky od neplatičů, které dosáhly bezmála 3 mil. Kč. Jen v loňském roce neuhradilo poplatek 1 537 osob, které nyní dostanou platební výměry. V letošním roce bylo zatím vybráno 3,269 mil. Kč. Poplatek ale ještě neuhradilo 2 599 osob. Nabídky na zakoupení permanentky na Kristýnu za 5 Kč využilo asi 2 800 lidí.

Snaha snížit náklady na likvidaci odpadu vedla k druhé etapě optimalizace. Ta spočívá ve výměně nádob na odpad tak, aby bylo dosaženo optimálního objemu v závislosti na počtu osob hlášených v domě. Vychází se přitom z průměrného objemu 25 l odpadu na osobu a týden.

Do Motivačního programu města je zapojeno 227 osob. Při placení poplatku za letošní rok jim byla uznána sleva v celkové výši 20 290 Kč, kterou město utrhlo za prodej takto vyříděného odpadu. Do motivačního programu města je možné se kdykoliv připojit a snížit tím svůj roční poplatek.

Sportovci mají další hřiště

Hřiště u Základní školy Lidická může díky 2. etapě rekonstrukce sloužit také pro florbal, hokejbal a podobné sporty. Přibylo i doskočiště pro skok daleký.

Druhá etapa rekonstrukce proběhla díky dotaci Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Rekonstrukce stála Slovan Hrádek nad Nisou 2,2 mil. Kč. Hřiště slouží Slovanu, základní škole i veřejnosti.

Poplatky za inzerci v měsíčníku

HRÁDECKO

formát	cena
6 x 2,5 cm	120 Kč
6 x 5 cm	360 Kč
A6 (čtvrtstránkový)	600 Kč
A5 (půlstránkový)	1 200 Kč
formát A4 (celostránkový)	2 400 Kč
reklamní reportáž	cena dohodou

Jakou podobu má mít znak města?

Znak města je jedním z jeho symbolů, vnímaný mnoha lidmi jako samozřejmost daná někdy v historii. Kdy a kde se jeho podoba vzala, jaký význam mají jeho jednotlivé části? A v případě Hrádku nad Nisou dokonce otázka: Jaká je jeho správná podoba? To, co se léta pokládá za samozřejmé, ještě nemusí být správné, může to být pouze zžitě. A jak to tedy s městským znakem Hrádku nad Nisou je?

Protože najít odpovědi na uvedené otázky není jednoduché, oslovilo město odborníka, který se heraldikou zabývá. Pan Stanislav Kasík z heraldické kanceláře Dauphin provedl v minulých měsících podrobnou rešerši s výsledky, které by k určení podoby znaku města měly pomoci.

Začneme od začátku: znak byl městům udělován na základě privilegia, čímž byla dána i jeho podoba. Už tady ale začíná v případě znaku Hrádku potíže: žádné privilegium se nedochovalo a dokonce pravděpodobně nikdy neexistovalo. V heraldické literatuře je sice zmiňováno privilegium císaře Rudolfa II. z r. 1581, povolující Hrádku trh, ale to se opravdu týká trhu, nikoliv znaku města. Důkaz, že privilegium nikdy neexistovalo, samozřejmě není, ale protože žádná zmínka není známa, je to pravděpodobné. Tuto domněnku potvrzuje i fakt, že město si v roce 1906 vyžádalo na Ministerstvu vnitra ve Vídni správnou podobu znaku, protože o té používané panovaly pochybnosti. Výsledkem hledání dokladů a zpráv o městském znaku ale bylo, že se nepodařilo nalézt nic.

Zběžná podoba znaku města tak, jak ji dnes známe, tedy stříbrná hradební zeď v modrém štítě s loveckou trubkou v bráně, nad zdí tři zlaté lilie a dva obilné klasy, pochází nepochybně z dob Jiřího Mehla ze Střelice, německého vicekancléře Království českého a majitele panství Grabštejn. „Zběžná“ podoba proto, že při bližším zkoumání původu znaku zjistíme nesrovnalosti.

O tom, že za podobou znaku města stojí právě Jiří Mehl ze Střelice, není pochyb. Heraldické figury použité v hrádeckém znaku opakují další města, jejichž majitelem byl rovněž tento šlechtic. Je to sousední Chrástava, Rumburk a Jiřetín pod Jedlovou. Opakují se lilie, lovecká trubka, orobinec, který je zběžně podobný s obilnými klasy, a navíc labuť. Chrástava udělil znak císař Maxmilián II. v roce 1574, Rumburku a Jiřetínu císař Rudolf II. v roce 1587. Iniciátorem udělení znaku těmto městům byl právě Jiří Mehl ze Střelice. Proč nedošlo na Hrádek nad Nisou, se můžeme dohadovat, pravý důvod ale asi nikdy nezjistíme.

Každopádně je známa podoba otisků pečeti, ze kterých nynější městský znak vychází. Jiří Mehl patrně nechal vyrobit pečeti, zobrazující ideu městského znaku, jehož udělení ale nikdy nebylo dotaženo do konce.

V roce 1778 došlo k požáru radnice. Při něm pravděpodobně shořely i typáře městských pečeti. Ty musely být znovu co nejrychleji vyhotoveny. Právě tehdy ale nejspíše došlo k omylu, který přetrvává dodnes.

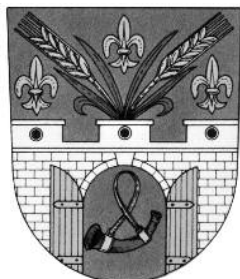
Jak již bylo uvedeno, podoba znaku Hrádku nad Nisou je příbuzná se znaky dalších měst v okolí. Všechny přitom čerpají užití heraldické figury z rodiny Jiřího Mehla. Mehlové měli v erbů tři lilie, které se v hrádeckém znaku nacházejí také. Jiří Mehl ze Střelice měl minimálně dvě manželky. Jejich rody, tedy páni z Mehlhausenu, měli v erbů dva orobince, resp. páni Hörningu lovecké trubky. Odtud pravděpodobně plyne užití figur v hrádeckém znaku. S tím rozdílem, že po požáru radnice v roce 1778 pravděpodobně rytec zaměnil orobince za obilné klasy. Pokud jediné, z čeho mohl čerpat, byly starší otisky pečeti, lze záměnu pochopit. Od té doby byla takto zahájena tradice několikrát zopakovaná a tím ji de facto potvrzující. To ale nic nemění na tom, že před více než dvěma sty lety došlo k omylu.

Druhým omylem v současně používaném znaku města je barevnost lilii. Ty se běžně zobrazují jako zlaté. Při neexistenci privilegia udělujícího městský znak a neznámém barevném popisu znaku došlo k dalšímu nedorozumění, které se do dnešních dnů traduje. Jelikož lilie v hrádeckém znaku mají původ v erbů Jiřího Mehla ze Střelice, měly by být stříbrné.

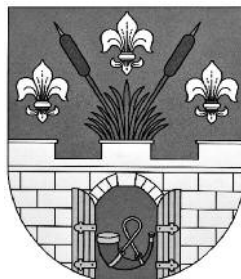
Pokud bychom detailně sledovali vývoj podoby městského znaku, zjistíme ještě odlišnosti v podobě hradební, střílen, a dokonce symbolické cesty vedoucí do brány. Takový znak plný řady nepřesností bohužel přejímaly i renomované publikace včetně Ottova slovníku naučného. To bychom ale překročili možnosti jednoho článku a možná i trpělivosti řady čtenářů.

Jelikož znak městu nejspíše nikdy nebyl udělen a je evidentní snaha tento fakt napravit, zabývalo se jím také zastupitelstvo města. Po zjištění uvedených skutečností pan Kasík vytvořil zde uvedenou ideální podobu městského znaku. Na zářív v Bráně Trojzemí připravujeme setkání s panem Kasíkem, kde představí výsledky svého bádání veřejnosti. I toto setkání bude vodítkem pro další jednání zastupitelstva města, které podobu znaku města schválí. Následovat bude proces v Poslanecké sněmovně, jehož výsledkem by mělo být udělení městského znaku. S podobou znaku města souvisí i udělení vlajky, která ze znaku vychází. Možné podobě vlajky se budeme věnovat příště.

Vít Štrupl
s využitím materiálu Stanislava Kasíka

Používaná podoba znaku města (vlevo), navržená ideální podoba znaku města (vpravo)

Víla Nisa poděkovala za péči o řeku

Putování skupiny vodáků s vílou Nisou od pramenů řeky se už stalo červnovou tradicí. Od samého počátku mělo toto putování naznačit, že řeka Nisa je to, co nás spojuje s dalšími městy na ní. Že je o ní potřeba společně pečovat, naučit se s ní žít a využívat jí s rozumem. Nisa našťásti v posledních letech prošla velkou proměnou, vrátil se do ní život a nad vodou v ní není potřeba ohrnovat nos.

I letos se k víle Nise u jachtklubu přidal starosta a místostarosta Hrádku, zástupce Žitavy a Bogatynie a poprvé také hejtmán Libereckého kraje. Společnými silami dopluli na Trojmezí, kde víla Nisa předala letošní poselství:

„Važte si mne, své řeky. Jako každá víla chci být nejen užitečná, ale i krásná. Naučte se ke mně a se mnou chodit na procházky, tak nejlépe poznáte, co potřebuji a co mi překáží. Letos mnoho mých sester lidem uškodilo, já však méně. Zdá se mi totiž, že už jste se mnohému naučili. Věnujte mi svou péči nadále, já se vám za ni odvděčím.“

S polečenská rubrika

Životní výročí

Občanům, kteří v měsíci červnu 2013
oslavili významné životní jubileum, srdečně blahopřejeme.

- 70 let** Antonín Chloupek, Zdeněk Stříhávka,
Věra Futerová, Miluše Růžičková,
Ladislav Ryšánek
- 80 let** Jaroslav Šnajdr, Marie Černá
- 82 let** Jaroslav Vondráček, Zdenka Dvořáková,
Antonie Macháčková
- 84 let** Ladislav Vacek, Marie Probošťová
- 85 let** Miloslav Bensch, Jaroslava Baková
- 86 let** Miloslava Tvrdá
- 87 let** Gizela Šimková, Miloslava Šrajerová,
Miloslava Kratinová
- 88 let** Marta Hovorková
- 91 let** Elena Kovářová, Agneša Jakubcová

Vítání nových občánků

V pátek 14. 6. 2013 byli v obřadní síni radnice uvítáni noví hrádečtí občánci Věra Tarnaiová, Matěj Černohorský, Lukáš Třešňák, Vendelín Špür, Emílie Strnadová, Štěpánka Jiráková, Elena Hroudová, René Klimt, Matyáš Hájek, Jana Hnilíčková.

Marie Zimová, matrikářka

Aby na nás koukali správně

Ne přelomu května a června se v hrádeckých školkách již čtvrtým rokem uskutečnil projekt *Koukají na nás správně?*, který jako preventivní vyšetření zraku předškolních dětí realizovalo nestátní zdravotnické zařízení Prima Vizus, o. p. s.

Přestože toto terénní preventivní vyšetření zraku není hrazeno zdravotními pojišťovnami, díky finančním prostředkům od města Hrádek nad Nisou a Brány Trojmezí mohlo být provedeno pro rodiče dětí bezplatně.

„Cílem projektu je včasné odhalení případných dioptrických vad u dětí, zahájení účinné léčby a předcházení tak dalšímu zhoršování zraku, zejména vzniku tupozrakosti,“ uvádí autor projektu a ředitel organizace Robert Plachý.

To, že dítě špatně vidí, mnohdy nezjistí ani rodiče, jelikož dítě samo na problém neupozorní. Důsledkem špatného vidění může být zhoršená prostorová orientace, špatná motorika a koordinace pohybů dítěte. Oční vada je pak často odhalena až ve škole, kdy má dítě problémy se čtením a psaním. Pro včasné odhalení oční vady je proto preventivní vyšetření zraku nezbytné.

Speciální videokamera, kterou se vyšetření provádí, dokáže odhalit dalekozrakost, krátkozrakost, astigmatismus nebo šilhání.

Rodiče všech vyšetřených dětí dostali potvrzení o vyšetření s výsledky, každé vyšetřené dítě dostalo ještě omalovánky s hrdiny Čtyřlístku. Letos byl zrak kontrolován 219 dětem, vada byla zjištěna u 17 dětí, což je o 8 více než vloni. Tyto děti by měly následně absolvovat podrobné vyšetření u specialisty, který může zahájit korekci zjištěné vady.

Ocenění není jen pro mě, ale pro celý Ostrov života

Zdena Čejkovou zná v Hrádku asi skoro každý. Pokud ne z osobního setkání v ordinaci, kde pracuje jako zdravotní sestra, tak možná z výstav obrazů nebo ještě spíše díky činnosti sdružení Hrádek nad Nisou – Ostrov života. V Hrádku nad Nisou se narodila a kromě krátké epizody, kdy pracovala ve školní družině, stále pracuje ve zdravotnictví. Zdena Čejková v únoru převzala ocenění za práci pro město a jeho obyvatele, ale sama říká, že to bylo spíše ocenění pro celý Ostrov života. Proto se také náš rozhovor z větší části kolem Ostrova točil.

Jak vlastně vznikla myšlenka založit sdružení, ze kterého je dnes Ostrov života?

Asi každý člověk si projde určitým obdobím života, po němž najednou přijde nějaký impuls. Já jsem neustále pracovala jako profesionální zdravotnice. A když se má práce začala dotýkat nemocných a nejbližších kolem mě, tak jsem začala přemýšlet, jak dát dohromady nějakou pomoc. Měla jsem obrovské štěstí na kamarády a lidi kolem sebe. Část jich je z řad motorkářů, s částí jsem od prvních ročníků chystala Hrádecký štětec.

To, že zmiňujete motorkáře, může někoho překvapit, protože u řady lidí to slovo vyvolává negativní emoce, i když to je často nespravedlivé. Jaký tedy máte vztah k motorkářům?

Mezi nimi jsem našla partu skvělých lidí, kteří nejsou ti motorkáři, jak se o nich povídá v televizi, ale jsou to naopak citliví lidé. Kdyby nebylo děvčat od motorkářů, se kterými jsem se poznala, hrádeckých motorkářů, kteří kromě toho, že jsou skvělí kama-

rádi, tak jsou taky trochu umělecky nadaní, tak by ani naše aktivity nebyly.

Jsou mezi nimi zpěváci, tanečníci, členové country kapely, jsou mezi nimi holky, které malují. To že, se rádi projedou a jezdí na motorkářské srazy, tak to bereme jako zálibu a ne jako adrenalinový sport. Takže když nehrají a nezpívají, dokážou dělat spoustu dalších věcí. Tak vlastně vzniknul Hrádecký štětec. A tady se narodila prvotní myšlenka, jak začít s nějakou charitou. Přišla se vznikem Hrádeckého štětku. Když jsme zjistili, že by se díky výstavě mohl získat nějaký finanční obnos, řešili jsme, jak jej věnovat někam dál. První štětec vznikl před 8 lety a už v té době se vytvořila skupina lidí, která začala fungovat v kulturní oblasti. Začali malovat, začali dělat výstavy. Objevili se umělci, kteří by i nějaký obraz prodali. A my jsme si řekli, že to, za co se ten obraz prodá, bychom věnovali někomu potřebnému. Jen jsme chtěli, aby peníze zůstaly v Hrádku.

Tím, že jsem se pohybovala ve zdravotnictví, jsme brzy měli jasno: kolem nás byla spousta kamarádů a známých, kteří byli nemocní a potřebovali pomoc. Naráželi jsme na problémy v získávání určitých zdravotnických prostředků, ať už to byly hygienické prostředky, nebo léky. Státní systém má v tomto směru velké díry. Tak vznikl nápad, že by se mohly udělat nějaké kulturní akce a peníze z nich by se věnovaly lidem, kteří je potřebují.

Jak jste vlastně přišla k Hrádeckému štětku? Sama malujete také?

Nemaluju, ale výtvarné umění mě vždycky zajímalo. Jsem velký amatér, pletu košíky, dělám různé jiné věci, ale výtvarnictví ne. Na jednom setkání s kamarády jsem uviděla obrazy, které namalovali. Ptala jsem se jich, proč neudělají výstavu. „Všichni jste Hrádečáci, lidi by to měli vidět a ne abyste to schovávali pod postelí,“ jsem jim tehdy říkala. Takže první Hrádecký štětec sestavili jen lidé, které jsem osobně znala. Pak už se přidávali lidi, na které jsme dostávali kontakty. Od začátku se mnou výstavu dělala Vladka Půtová. Nevěděla jsem, za kým jít, s kým se domluvit, a ona mi tehdy nesmírně pomohla a doteď pomáhá.

Sdružení Ostrov života vzniklo oficiálně vloni. Dá se shrnout, kolika lidem jste už pomohli?

Určitě ano. Vedeme si přesnou evidenci. Těch lidí je teď asi 40. Podpora od našeho sdružení se pohybuje od jednoho do několika tisíc korun. Mimořádně jsme letos věnovali také peníze obětem povodní. Ale nikoliv z prostředků sdružení, ale z peněz, které jsme vybrali mezi sebou. Domluvili jsme se, že takto vybrané peníze poputují někomu konkrétnímu v Kralupech nad Vltavou. V té době tam pomáhali lidé z Hrádku v čele s naším starostou, a tak jsme kontaktovali sekretářku starosty Kralup se žádostí o vytipování někoho, kdo je nemocný a postižený povodní. Čili naplníme i cíle sdružení: přispějeme na něco, co nějakému nemocnému uplavalo nebo bylo zničeno.

Jakou konkrétní podobu má pomoc Ostrova života?

Dáváme věci i finanční příspěvky. Např. na sluchátko, na léky, na speciální stravu, příspěvky na pobyty alergickým dětem, na masti... Neděláme rozdíl, jestli je někdo sociálně slabý, nebo bohatý. Když mu pojišťovna nechce dát peníze, tak proč bychom mu to nezaplátili.

Z účtu, který byl založen pro Danu Obermajerovou, byla předána částka na notebook pro dětský domov ve Frydlantě. Dana dětem v domově pomáhala, takže jsme se rozhodli peníze směřovat právě tam.

Nyní jsme se dopracovali k tomu, že se nám hlásí lidé a nabízejí pomůcky, které už nepotřebují. Chodítka, vozíky a podobně. To nám hodně pomohlo. Třeba když se podaří sehnat nějaký vyhovující vozík, kluci ho opraví. A když se pak stane, že už potřeba není nebo nevyhovuje, tak ho skladujeme a předá se dál tomu, kdo ho potřebuje.

S kým spolupracujete při vyhledávání potřebných a rozhodování, komu pomoci?

Spolupracujeme se všemi lékaři tady v Hrádku a okolí, včetně ortopedické ambulance a zubařů. Když někdo něco potřebuje, musí kontaktovat svého lékaře nebo kontaktovat přímo mě a my pak příslušného lékaře oslovíme i sami. Vypíše se žádost, lékař se k ní vyjádří. Na valné hromadě se schválí výše příspěvku a účetní buď pomůcku nebo lék koupí, nebo pacientovi předá peníze. Pacient je povinen do 30 dnů od poskytnutí příspěvku dodat účet, který je k příspěvku adekvátní.

Je sdružení uzavřené, nebo se přidávají další?

Přidávají se stále. Už máme 40 členů. A teď i přibývá lidí, kteří nám pravidelně posílají na účet peníze.

Co jako sdružení chystáte v blízké budoucnosti?

Už se připravujeme na adventní trh. Dokonce se někteří přihlásili na kurzy, kde se naučí něco nového vyrábět. A protože jsme získali od města malé pódium, tak ho kluci dávají dohromady, abychom jej mohli v budoucnu používat.

Výstava vskutku fenomenální

V městských muzeích v Žitavě a Technickém muzeu motoveteránů v Großschönau byla otevřena výstava, kterou by si neměli nechat ujít příznivci historických vozidel, ale i cyklisté nebo lidé, kteří kus života strávili v továrnách a rádi si zavzpomínají. Výstava ukazuje řadu naprosto unikátních dopravních prostředků a také příběhy mnoha lidí, kteří žili v pionýrské době automobilismu nebo svůj život spjali s výrobou dopravních prostředků. Stěžejní jsou exponáty pocházející z žitavské továrny *Phänomen*, díky které výstava dostala svůj název. Před 125 lety byly firmou *Phänomen-Werke* položeny základy automobilového průmyslu v Žitavě. Rodina Hillerových proměnila ve dvou generacích svůj závod v jeden z největších podniků v regionu.

Ve městech nad Nisou se psala nejen historie evropského automobilismu, důležitou roli sehrála rovněž jízdní kola a motocykly. Výstava přináší příběhy kutilů a vynálezců, podnikatelů a dokonce i závodnic v cyklistice. Část je věnována minulosti a současnosti průmyslové architektury, kterou životem naplňovaly celé generace dělníků a zaměstnanců.

V malých dílnách v pohraničí Horní Lužice a severních Čech vytvářeli pionýři automobilismu světové novinky, aby se z dílen posléze staly velké továrny. Tito lidé byli průkopníci v oblasti inženýrství, obchodu, zakládání spolků, cyklistického, motocyklistického i automobilového sportu, a to vše mnohdy v jedné osobě. Výstava představuje kulturní prostředí, které bylo od konce 19. do 30. let 20. století pod vlivem fascinující dynamiky a kreativity.

Nejen ve Francii a Anglii se tehdy vyráběla fenomenální jízdní kola, ale i v Liberci, Varnsdorfu a Žitavě. Součástí expozice je jeden z prvních modelů jízdního kola, stejně jako model jízdního kola, kterým se nechal zakladatel podniku *Phänomen* Gustav Hiller inspirovat v Anglii, aby začal v Žitavě vyvíjet a vyrábět jízdní kola vlastní značky.

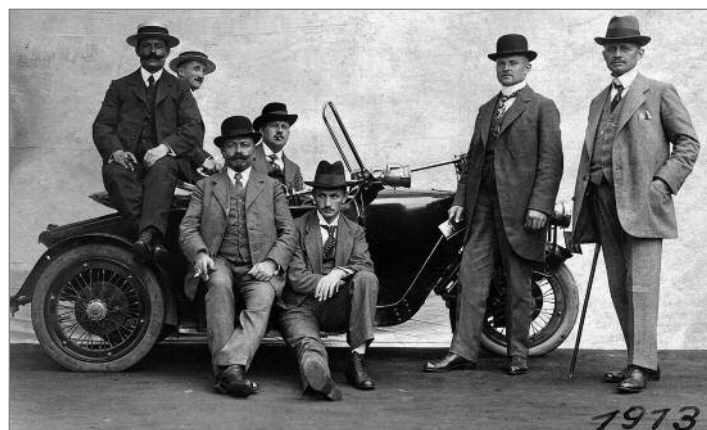
Tito pionýři z měst nad Nisou zanechali v historii evropské mobility nesmazatelné stopy. Oni a jejich následovníci, tisíce lidí zaměstnaných v jejich dílnách a továrnách, významně ovlivnili ekonomiku, kulturu a celou společnost tohoto regionu.

Cyklistický sport má v našem regionu stejně hluboké kořeny jako první „vozítka“. Z nadšení pro něj vznikaly v celém regionu cyklistické spolky. Žitava byla na přelomu století baštou cyklistických závodů. Vzácné fotografie a trofeje vypráví o skutečnosti, že se i v malých vesničkách s nadšením provozovala umělecká jízda na jízdním kole. Motocyklistické a automobilové závody zde byly stejně populární jako dnes fotbal.

Místní automobilky měly mezinárodní pověst, srovnatelnou s pověstí velkých značek současnosti. Zatímco je na německé straně řeky Nisy závod *Phänomen* známým pojmem, české podniky a jejich v té době renomované značky automobilů jsou zde téměř neznámé.

Přitom právě z Čech pochází jeden ze superlativů motoristické historie – nejdelší sériově vyráběný motocykl na světě – *Čechie-Böhmerland*, který se vyráběl v Krásné Lípě. Originálně zachovalý exemplář této značky je na výstavě rovněž k vidění.

První dálková jízda v historii automobilismu startovala v Liberci. O cestě Theodora von Liebiega svědčí v rámci expozice historické fotografie a jeho zveřejněný deník. Příběhy tohoto šilence do automobilů a podnikavce ohromují dodnes. Jedním z vrcholů výstavy je ale i první žitavské taxi, nejstarší dochovaný automobil v Horní Lužici, vůz značky „Adler“ z roku 1902.

V žitavském závodě *Phänomen-Werke* se vyráběla pojízdná legenda – vůz *Phänomobil*. Tato tříkolka byla vyvinuta z motocyklu. Právě díky tomuto úspornému vozidlu přesedlali mnozí malí podnikatelé z okolí, ale i celého Německa a c. a k. monarchie z koňské na motorizovanou dopravu. Brzy vznikla síť prodejců po celém světě. I Říšská pošta motorizovala svůj podnik tříkolkami ze Žitavy, i její první skutečné poštovní nákladní vozy pocházely ze závodu *Phänomen*. Zachovala se jich jen malá hrstka, jeden z nich se ovšem nyní navrátil zpět do Žitavy. Právě na něm je k vidění jeden z technických vynálezů, díky kterým se tyto vozy staly slavnými a žádanými: historicky první vzduchem chlazené motory v užitkových vozech byly vyvinuty a vyráběny právě zde.

V Großschönau je ke zhlédnutí přehled široké palety modelů jízdních kol a motocyklů z produkce závodů *Phänomen-Werke*.

Výstava v muzeích v Žitavě a v Großschönau bude otevřena do 10. 11. Vstupné je společné pro obě výstavy: dospělého vyjde na 5 eur, zlevněné na 3,50 eur.

Pomozte sestavit další výstavu

Po zahájení loňské úspěšné výstavy *Zaprášená minulost* se začaly objevovat další zajímavé exponáty. Někteří návštěvníci, inspirováni tím, co bylo vystaveno, přinesli další předměty a dokumenty týkající se Hrádku. Proto jsme se rozhodli v letošním roce výstavu zopakovat. V polovině října chceme otevřít výstavu *Zaprášená minulost II*, a proto se obracíme na čtenáře HRÁDECKA s prosbou o pomoc: vlastníte nějaký zajímavý předmět, který má vztah k Hrádku? Víte o někom, kdo má zajímavou věc či dokument? Zajímá nás vše, co se váže k Hrádku, případně má zajímavý příběh. Na finanční hodnotě předmětu přitom vůbec nezáleží.

Pomozte nám sestavit další zajímavou výstavu. Své tipy můžete posílat e-mailem (strupl@brantrozemi.cz), osobně v informačním centru, případně i telefonicky.

Vít Štrupl

Nejlepší hrádecké žáky ocenilo i město

Se závěrem školního roku je spojeno jeho hodnocení a stejně jako v předchozích letech se nejlepší žáci dostavili na radnici, aby z rukou starosty města Josefa Horinky a místostarosty Pavla Farského dostali ocenění za celoroční práci. Žáci, kteří přicházejí na radnici, nemusejí mít nutně samé jedničky. K dobru se přičítají také další aktivity ve škole nebo třeba fakt, že se někdo dokázal výrazně zlepšit. Zvláštní kategorií je pak osobnost školy.

Ze základní školy praktické v Loučném ocenění převzali Dominik Witek, Bohuslav Badi a Tomáš Deskop. Skokanem roku je Michal Vrabec, osobností školy Tomáš Janoušek.

Základní škola Donín na ocenění navrhla Natálii Adamcovou, Radima Koprnického, Terezu Kolenovou a jako osobnost školy Alžbětu Prchlíkovou.

V Základní škole T. G. Masaryka byli na 1. stupni nejlepšími žáky Simona Rubášová, Kryštof Prchlík a Stanislav Patočka, na 2. stupni Hynek Frýdl, Antonie Urbanová a Lukáš Čmuhálek. Ocenění za největší zlepšení převzala Vanesa Poklopová, osobností školy se stal Roman Drahoňovský.

Nejlepšími žáky ZŠ Lidická byli vyhlášeni František Kordík, Anežka Krečmanová, Kateřina Novotná a Tomáš Poláček z 1. stupně, Šárka Soukupová, Hana Svatá a Kateřina Faltusová z 2. stupně. Osobností školy se letos stal Adam Gelatka.

Všichni ocenění si odnesli kromě pamětního listu MP4 přehrávač Gogen. Gratulujeme!

Nejlepší sběrači byli odměněni elektronikou

V závěru školního roku se v Hrádku vyhodnocuje celoroční školní soutěž ve sběru tříděných odpadů. V kategorii kolektivů vyhráli žáci 5. třídy ZŠ Donín, kteří tak vylepšili své loňské druhé místo. Další místa obsadily 4. a 5. třída ze ZŠ Lidická.

Šeky na nákup odměn podle vlastního uvážení dostaly také mateřské školy, které se umístily v pořadí MŠ Loučná, MŠ Donín, MŠ Oldřichovská a MŠ Liberecká.

V kategorii jednotlivců byly nejlepšími sběračkami Markéta Lupačová a Karolína Janoušková ze ZŠ Lidická, na třetím místě skončila Šárka Dumková z donínské školy. Nejvíce vyříděných PET láhví odevzdaly Dominika Kabátková a Tereza Martinová z Lidické, o třetí místo se se stejným počtem podělili Šárka Dumková z Donína a Tomáš Rydval z Lidické. V této kategorii se děvčata umístila ve stejném pořadí jako v loňském roce. Jen tyto tři žákyňe dohromady odevzdaly přes 20 tisíc láhví.

Nejlepším sběračem krabic od nápojů (tetrapaků) byl Tomáš Poláček z Lidické před Annou Rojickou ze ZŠ T. G. Masaryka a Šárkou Dumkovou z Donína. Dohromady tito první tři sběrači odevzdali 6 466 ks tetrapaků.

V kategorii jednotlivců se vyhodnocuje i nejlepší sběrač celkově. Množství jednotlivých komodit vyříděného odpadu se přepočítá na body a tak se mezi žáky, kteří během školního roku třídí všechny sbírané suroviny, najde ten neaktivnější. Pořadí zůstalo úplně stejné jako v loňském roce: zvítězila Dominika Kabátková před Terezou Martinovou a Šárkou Dumkovou.

Nejlepší sběrači si z obřadní síně radnice odnesli digitální fotoaparáty, MP4 přehrávače a tablety.

Děti ze školek si užily soutěžní dopoledne

Společnost Severočeské vodovody a kanalizace ve Václavících u školky připravuje nové parkoviště. V rámci realizace této akce připravili zaměstnanci společnosti spolu s několika dobrovolníky a s pomocí dalších firem soutěžní dopoledne na Kristýně pro děti z hrádeckých mateřských škol. „V rámci společenské odpovědnosti firem a projektové výuky Moravské vysoké školy v Olomouci jsme spolu s dvěma dalšími kolegy, osmi dětmi z hrádecké základní školy a dvěma dětmi z hejnické školy připravili v rekreačním areálu Kristýna 10 soutěží a závěrečné jízdy na čtyřkolkách,“ říká jeden z pořadatelů Martin Rubeš. Akci podpořily také učitelky z václavické a donínské školky a rodiče několika dětí.

Děti si za splnění úkolů odnášely domů tašky s dárky, školky obdržely ještě hračky. Partnery akce byly společnosti SČVK, a. s., Veolia, Gesta, s. r. o., Albert, Tesco, Progres Liberec, s. r. o., Microsoft, E33, s. r. o., RWE, a. s., ZŠ Hrádek nad Nisou, Moravská vysoká škola Olomouc, město Hrádek nad Nisou, ZŠ Hejnice, D Plast-Eftec, a. s.

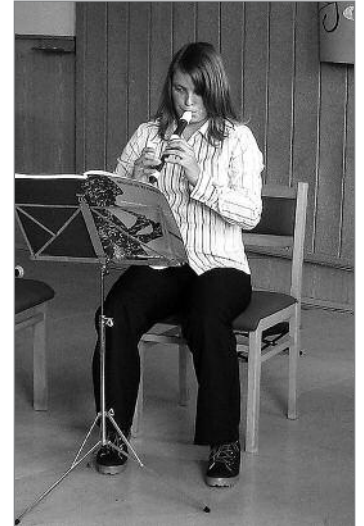
Hudební školička se rozloučila koncertem

V červnu se v Základní škole T. G. Masaryka konal závěrečný koncert hudební školičky. V Hrádku nad Nisou fungovala šest let. Od září bude výuka hudby v Hrádku pokračovat v základní umělecké škole. V prostorách školy T. G. Masaryka otevře své detašované pracoviště ZUŠ Liberec.

Na konci školního roku se uskutečnil zápis do základní umělecké školy. Na obor flétna a klarinet bylo přijato 15 dětí, na obor klavír 9.

Poděkování za obnovení výuky hudby v Hrádku před šesti lety patří učitelům hudební školičky: paní Annemarii Himmelové, panu Eduardu Himmelovi a paní Adrianě Himmelové. Po celou dobu podporovalo výuku prostřednictvím grantového programu město Hrádek nad Nisou.

V základní umělecké škole budou mít děti každý týden jednu hodinu hry na nástroj a jednu hodinu hudební teorie. Rodiče budou platit školné 1 750 Kč za pololetí. „Děti nebudou muset dojíždět, což je zvláště u těch nejmenších problém. A rodiče talentovaných dětí ušetří na školném, které je v ZUŠ nižší,“ říká starosta města Josef Horinka, který návrat základní umělecké školy do Hrádku doslova vybíjoval.

Kroužek DDM DRAK Let's Play na divadelním festivale v Praze

Předposlední červnový víkend jsme se s Let's play vypravili na festival Divadlo jazyků do Prahy. Festival se specializuje na výuku cizích jazyků prostřednictvím divadla a dramatických technik a koná se jednou za dva roky v divadle Na prádle.

V sobotu 22. 6. jsme to pojali spíše výletně a turisticky. Prošli jsme si některá zajímavá místa jako Pražský hrad, Karlův most, Václavské náměstí a spoustu klikatých a malebných uliček starého města. Po přenocování na ZŠ Marjánka, která je jedním z hlavních pořadatelů festivalu, jsme se v neděli ještě vyšplhali na Petřínskou rozhlednu, prohlédli jsme si vlastní karikatury v zrcadlovém bludišti, poté jsme se vydali do divadla. V divadle Na prádle nás velmi mile přivítali, dostali jsme i spoustu času na generální zkoušení a ve 4 hodiny jsme vystoupili jako první soubor odpoledního programu volné kategorie. Vystoupení bylo velmi vydařené, publikum bylo nadšené a napsalo nám pochvalné vzkazy, které jsou také milou tradicí festivalu. Atmosféra byla tak příjemná, že se nám ani nechtělo z jeviště pryč. Kromě našeho představení *Flies and Bees*, které hrádecké publikum mohlo vidět mimo jiné na Hrádeckém divadelním jaru minulý měsíc, byla k vidění představení ZŠ Marjánka a ZŠ Kladská. Během celého festivalu mohli diváci vidět představení v mnoha jazycích – kromě angličtiny také ve francouzštině, španělštině, němčině nebo v esperantu. Pro nás to byl nejen skvělý výlet, ale i výborná zkušenost zahrát si na jevišti známého a uznávaného divadla, kde kromě amatérských herců vystupovala již řada známých umělců. Snad se na tato prkna vrátíme během dalšího ročníku.

Let's play a Alena Šindelářová

11 let s Hrádeckým rockovým létem

A jak dál? To je otázka, kterou bude v následujících týdnech řešit parta pořadatelů. Letošní ročník, přesto, že počasí se kolem desáté večerní rozhodlo většinu posluchačů poslat domů, se vyvedl. Alespoň po hudební a organizační stránce. Potvrzují to i ohlasy na facebookovém profilu festivalu.

Už podruhé se ukázalo, že lze udělat zajímavý festival i bez účasti drahých hvězd. Střídání žánrů na obou pódii, kapel hrajících dlouhá léta s těmi, které se dohromady daly relativně nedávno, účast zajímavých, byť v Čechách málo známých zahraničních hostů.

Nejvíce letos nadchl legendární Blue Effect, hrající a i v zákulisí vystupující s pokorou, která se skoro nevidí. Velká část publika čekala na Sto zvířat, kapelu, kterou se konečně podařilo získat i do Hrádku, nebo originální Vltavu. To nejtvrdí na letošním festivalu bylo z dovozu z Německa (Pangea) a ze Švýcarska (Cortéz). Na pódia Hrádeckého rockového léta se vrátili Airfare a Hentai Corporation. A noční program opět uzavírali písničkáři v pivním stanu.

Nadšení publika i pořadatelů z hudební stránky a atmosféry festivalu na druhou stranu tlumí stále se zmenšující počet návštěvníků. Letos počet platících těsně nedosáhl pěti stovek. Proto tedy otázka zmíněná v úvodu. Každopádně rocková hudba do Hrádku patří a také zůstane. V jaké formě, to ukáží následující týdny.

Vít Štrupl

Poznáváme Máchův kraj

S koncem školního roku opět proběhly školní výlety. Letos žáci naší školy v Loučné vyrazili poznávat krásy Máchova kraje.

Obtěžkáni batohy a plni energie jsme se vydali na třídní výlet směr Doksy. Cesta rychle uběhla a již dopoledne jsme vystupovali ve Starých Splavech. S těžkými zavazadly nám pomohl hodný pan správce hotelu a my jen s příručními batůžky zdolali posledních pár kilometrů do hotelu Borný. Po ubytování, vybalení a dobrém obědě, zatím ještě z našich zásob, jsme se vypravili na hrad Bezděz. Kousek jsme se přiblížili vlakem a pak pěkně po svých. Do půli cesty nám sluníčko opravdu přálo, pak se však zatáhlo a spustil se déšť. My jsme se ale jen tak nevzdali a výstup hrdinsky dokončili. Nahoře nás zato čekal překrásný výhled po celém kraji a najednou bylo po dešti. Cestou zpět děti hledaly lístečky s písmenky pro večerní soutěž, kde bylo úkolem složit ve skupinkách co nejvíce slov a slovo nejdelší. Do hotelu jsme se vrátili rovnou k večeři. Pak si děti ještě zahrály, vyhodnotili jsme jak výlet, tak i vítěze písmenkové soutěže, děti se vykouply a hajdy do postýlek.

Běh nás baví

Dne 30. 5. 2013 se děti z 13 mateřských škol z Libereckého kraje sešly na velkolepé akci, která se konala v Liberci v Tipsport aréně. Sešlo se zde téměř 550 dětí, z Hrádku nad Nisou jich přijelo 37. Akce se zúčastnily všechny školky z našeho města. Pořadatelem soutěže byl A-styl centrum, Liberec.

Hlavním závodem byl běh na 50 metrů, poté se děti účastnily animací, které pro ně byly už jen zábavou a odměnou. Zkusily si tancovat podle roztleskávaček, jezdit na koloběžkách a odrážedlech, házet míčkem do koše, přetahovat se s lanem, stavět z kostek věž a další jiné aktivity. Na každého čekala výborná svačina v podobě jablíčka, banánu, Bebe Brumíka a pití Jupík.

Celá akce začala českou státní hymnou a nikdo by nevěřil, že tolik dětí dokázalo být potichu, byl to opravdu výjimečný moment. Na závěr přišel klaun, vyráběl z balónek zvířátka a ta rozdával dětem. Ty si domů ještě odnesly dresy, ve kterých závodily, medaile, diplomy a plastovou kartičku, na kterou dostávaly razítka.

No a jak jsme dopadli? Celkové ze všech školek, které se běhu zúčastnily, jsme skončili na 2. místě!

Další umístění:

1. místo	Josef Černohorský	MŠ Loučná
1. místo	Pavel Kuzebouch	MŠ Loučná
1. místo	Sandra Doležalová	MŠ Loučná

Gratulujeme! Markéta Králová

Matematický úspěch ZŠ Donín

Rádi bychom se podělili o úspěch žáků naší školy v soutěži *Matematický Klokán*. V kategorii *Cvrček*, určené žákům druhých a třetích tříd, se soutěže zúčastnilo v České republice přibližně 86 000 dětí. Naši žáci třetí třídy – Zuzana Prouzová, Tina Malíková a Sebastian Miksch – se umístili v okrese Liberec na druhém místě a v celém Libereckém kraji na místě třetím. Úspěšným řešitelům gratulujeme, za svůj výkon si zasloužili diplom a sladkou odměnu.

Mgr. Kamila Řezníčková

V sobotu po snídani jsme si prošli okolní pláze, opět hráli soutěživé hry a ti nejuztlejší se dokonce vykoupli. Po obědě jsme se svezli parníkem po Máchově jezeře a v Doksech jsme navštívili muzeum Čtyřlístek v půdních prostorách městské knihovny. Zde je stálá expozice věnovaná vývoji komiksu *Čtyřlístek*. Děti se zde mohly dozvědět, jak takový komiks vzniká krůček po krůčku. Nejvíce se dětem líbily figurky v životní velikosti: Fifinka, Pinda, Myšpulín a Bobík. Po večeři si děti pohrály v přírodním parku plném průlezků, houpaček ve Starých Splavech poblíž hotelu, ještě jsme stihli nějakou tu soutěž a tma a komáři nás zahnali na kutě.

Na poslední den byla připravená stopovaná s úkoly jak vědomostními, tak i s úkoly zručnosti. Na konci nás čekal, jak jinak, než poklad. Po obědě ještě pár soutěží, celkové vyhodnocení a balení. Nikomu z dětí se do balení moc nechtělo, ale nedalo se nic dělat. Byla neděle a v pondělí se musí opět do školy. Protože jsme v muzeu Čtyřlístek nemuseli platit a pan kapitán na lodi byl moc hodný a dal nám slevu, výlet ukončíme v zábavném centru Babylon v Liberci – v Lunaparku.

Moc děkujeme Městskému úřadu v Hrádku nad Nisou, Nadaci škola hrou v Liberci, KSM Castings CZ, a. s., z Hrádku nad Nisou, MOCCA, spol. s r. o., z Liberce a všem rodičům za finanční podporu. Byl to výlet plný her, překvapení, s nádechem nových poznatků a poučení, které můžeme použít ve vyučovacím procesu. Tak úžasný závěr školního roku bychom bez této pomoci nemohli uskutečnit. Je nádherné vidět úsměv na tvářích našich dětí.

Jandalová Eva, školní družina, Horáčková Irena, speciální třída
Základní škola praktická a MŠ, Hrádek nad Nisou

Sportovní olympiáda mateřských škol

V pátek 14. června 2013 pořádal na fotbalovém hřišti v Doníně Dům dětí a mládeže DRAK s mateřskými školami za podpory města Hrádek nad Nisou již 3. ročník Sportovní olympiády MŠ. Soutěžilo 42 dětí ze 7 školek v běhu na 20 metrů, ve skoku z místa a v hodu tenisákem do dálky bez rozběhu. Olympiády se zúčastnily MŠ Beruška z Liberecké ul. a její partnerská MŠ z Německa, MŠ Rosnička z Donína, MŠ Sluníčko z Václavice, MŠ Motýlek z Loučné, MŠ V Zahrádce z Oldřichovské ul. a MŠ Studánka z Jablonného v Podještědí.

Olympiáda byla zahájena zapálením olympijského ohně, kterého se zhostil pan místostarosta P. Farský.

Velké poděkování patří správci hřiště za zázemí, všem organizátorům z mateřských škol, ale i DDM DRAK – Maruše, Pavle, Vaškovi, Jarmile, Petře, Lence... Velké díky Nadě Faltusové za mluvené slovo a chlapcům Havlovým za ozvučení.

Tak opět za rok, na 4. ročníku Sportovní olympiády MŠ, ahoj!

V Medvědí stezce byli nejlepší kluci z Hrádku

Děti, které navštěvují ASPV Cvičení Lída, se v závěru školního roku předvedly na několika soutěžích. Už v květnu 13 dětí z Hrádku absolvovalo atletické závody v Zákupích. Starší žákyně Míša Vodhánělová vybojovala třetí místo ve své kategorii. Spolu s Pepou Strakou, Zuzkou Benešovou, Honzou Šrajbrem a Zdeňkem Janečkem se pak zúčastnili republikového finále ve Staré Boleslavi.

Až do republikového finále se probojovali Standa Patočka a Tomáš Křenek v soutěži Medvědí stezka. Jedná se o soutěž v přírodě pro dvoučlenné hlídky, která probíhá v převážně lesnatém terénu. Soutěžní dvojice po cestě plní různé sportovní úkoly, zdolávají překážky, předvádějí své praktické i teoretické znalosti o přírodě i pamětihodnostech. Dále musely prokázat všeobecné znalosti a předvést úkoly ze zdravotní praxe. Starší kategorie měly ještě navíc běh podle azimutu.

Regionální kolo proběhlo ve Vratslavicích a zúčastnilo se jej 25 hlídek.

Druhé místo vybojovaly mladší žákyně Valentínka Šulcová, Monika Králová s nejmenší Adélkou Šrajbrovou, mladší žáci Jakub Vích, Rostik

Patočka a Adélka Frýdlová a mladší žákyně II Viktorie Šulcová, Yana Martysch. Mladší žáci II Standa Patočka, Tomáš Křenek a starší žáci III Hynek Frýdl, Jan Šrajbr své kategorie vyhráli.

Krajské kolo proběhlo v Rovensku pod Troskami. Dorostenky Zdeňka Mrvová, Markéta Vobořilová obsadily 3. místo a dvojice Standa Patočka, Tomáš Křenek si díky vítězství vybojovala postup do republikového finále v Kounicích u Vlastějovic. Mezi hlídkami z deseti krajů si poradili nejlépe a všechny soupeře nechali za sebou.

Hrádecká bambulka

V sobotu 8. června 2013 pořádal Dům dětí a mládeže DRÁK za podpory města Hrádek nad Nisou již 8. ročník Hrádecké bambulky, přátelského setkání mažoretkových skupin v Hrádku nad Nisou. Do města přijelo na 200 mažoretek ze 7 měst – Jablonného v Podještědí, Nového Boru, Turnova, Jiřikova, Varnsdorfu, polského Porajowa a samozřejmě i z Hrádku nad Nisou. Společně za doprovodu hudební skupiny Aries prošly mažoretky naším městem. Dále pak předvedly na 22 sestav na hřišti u ZŠ T. G. Masaryka.

Sluníčko krásně svítilo, tak vše mohlo probíhat dle časového plánu. Slovem nás provázela p. Součková, hudbou p. Zrnovský. Děkujeme!

Velké poděkování patří také vedení ZŠ TGM za poskytnutí školy pro všechny mažoretky, správci hřiště za zázemí, p. Chaloupkovi za občerstvení, Klubu důchodců za pomoc v Klubu mládeže a i za výrobu bambulek, městské policii za doprovod při průvodu, K. Kolonové za zdravotní dozor, všem organizátorům z DDM DRÁK – Jirkovi, Vaškům, Ondrovi, Petře, Míše, Maruše Ř. i B., Janě, Hance, Klubu instruktorů a hlavně vedoucím hrádeckých mažoretek a maminkám našich mažoretek za koláče.

Zvlášť bychom chtěli poděkovat všem sponzorům: SKS, Obchodní a pořadatelská činnost

V. Chaloupka, Mirka Sport, s. r. o., Gábi-ráj, Cafe+co DELIKOMAT, MP Elektro, s. r. o., Cukrárna ČERTES, L. Lát, Česká spořitelna, a. s.

Tak opět za rok, na 9. ročníku HB ahoj!

V létě na cestách, doma nebo v práci s Českým rozhlasem SEVER

Děni z Libereckého kraje, kulturní tipy, zajímavé reportáže s vámi, aktuální a čerstvé zprávy, ale i zábava, soutěže, písničky na přání a plno pěkných písniček s důrazem na 70. a 80. léta včetně současných hitů. Český rozhlas Sever vysílá z liberecké redakce a vy si nás můžete naladit kdekoliv.

Ráno můžete slyšet Tomáše Beneše nebo Honzu Žílu, přes den se stará o dobrou náladu Alena Perková, Jindra Moravcová, Iveta Kalátová. Písničky na přání vysíláme denně od 16 do 18 hodin s Mírou Tatárkem pro celé severní Čechy. Naladte se do pohody. V Liberci nás naladíte na 91,3 FM, v Jablonci nad Nisou a širokém okolí na 102,3 FM, směr Smržovka, Tanvald, Harrachov 107,9 FM a konečně Frýdlantsko a Novoměstsko 97,4 FM.

Hezké léto s námi!

Pohřební služba Hrádek s. r. o.

Horní náměstí 111, Hrádek nad Nisou

Tel.: 482 312 461

www.pohrebhradek.cz

Otevřeno po – pá: 9.00 – 16.00 hodin

K POSLEDNÍMU ROZLOUČENÍ

---

*V bolestné chvíli života,
která nastává při odchodu blízkých, Vám nabízíme
naši profesionální pomoc při zajištění důstojného rozloučení.*

Poskytujeme veškeré pohřební, kremační a hřbitovní služby za ceny, které představují výraznou úsporu v řádu tisíců korun, v porovnání s cenami okolních pohřebních služeb v regionu. V případě zájmu o konkrétní ceny pro sjednání služby, navštivte naše [www](http://www.pohrebhradek.cz) stránky, kde jsou uvedeny.

Naše nabídka:

- ∞ Pohřeb bez obřadu (pouhé zpopelnění): úspora až 4000 Kč
- ∞ Ekonomický pohřeb (rozloučení v obřadní síni): úspora až 3000 Kč
- ∞ Individuální pohřeb (dle Vašich dispozic): úspora až 6000 Kč
- ∞ Pohřeb do hrobu (rozloučení v kostele apod.): úspora až 7000 Kč

Veškeré další možné pohřební služby dle domluvy a dohody.

Našich cen dosahujeme poctivou snahou o maximální úsporu nutných nákladů, bez dalších zprostředkovatelů a dodavatelů.

Zásadně využíváme služeb libereckého krematoria a jsme schopni zajistit předání urny s ostatky pozůstalým po 24 hodin od objednání.

Dokážeme Vám pomoci zmírnit finanční zatížení spojené se zajištěním smutečního obřadu – můžete využít naší nabídky pohřbu na splátky.

**NEPŘETRŽITÁ INFORMAČNÍ SLUŽBA A SERVIS
NA TEL.: 724 269 549, 602 172 722**

Objednávku lze samozřejmě sjednat i ve Vašem bydlišti

VOLEJTE KDYKOLIV – JSME SLUŽBA PRO VÁS

Kostel sv. Bartoloměje je v Hrádku připomínán poprvé v roce 1288. O tom, jak vypadal, nic nevíme. Nový pozdně gotický kostel byl postaven roku 1466, protože původní stavba padla za oběť husitským válkám. Renesančně byl přestavěn v roce 1586. Věž byla postavena v letech 1670 – 73. Další rozšíření a přestavbu v podstatě do dnešní podoby přineslo 18. století. V letech 1764–1766 byla vybudována příčná loď, ze stejného období jsou i fresky od Jana Václava Spitzera.

Farní kostel v Hrádku patří k nejvýznamnějším barokním stavbám v Trojzemí. Je to podivuhodné i proto, že nebyl vybudován najednou, ale postupně. Přitom působí celistvě, jakoby za sebou neměl složitý vývoj. Vybudování hrádeckého kostela je spojeno se stavbou kostela sv. Kříže v Liberci, ve stejné době se budoval i kostel ve Frýdlantu.

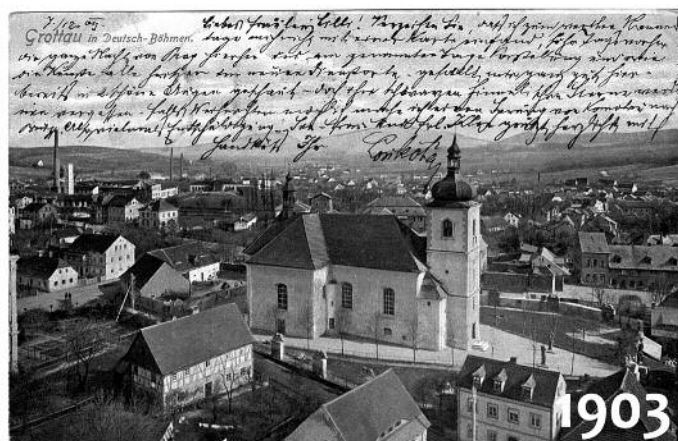
Stavba raného baroka je v tomto kraji jedinečná. Týká se to věže (okno se 4 vlnami a další znaky těžkého raného baroka). Zadní část s oblouky a pod sanktusovou věžičkou je z pozdního baroka. To má co do činění s tím, že tenkrát bylo panství Frýdlant a Grabštejn spojeno rodem Clam-Gallasů. Tehdy došlo díky tomuto rodu k vybudování příčné lodě a oratoře. Velice zajímavé je zaklenuťí křížení lodi českou plackou. Stavbu dokončoval stavitel Johann Josef Kunze. Významnou osobností byl pro tento kostel farář Joseph Tobias Schöpfer, který své ambiciózní

plány na přestavbu a výzdobu kostela dokázal dotáhnout do konce a získat na ně prostředky.

Prakticky celou malířskou výzdobu realizoval Jan Václav Spitzer. Právě na malíři bylo, aby do stavby vnesl iluzi pohybu. V hlavní lodi je na stropě výjev Utrpení sv. Bartoloměje, jednoho z 12 apoštolů a patrona tohoto kostela. Sv. Bartoloměj byl mučedníkem: byl přivázán a zaživa stažen z kůže – proto je patronem těch, kteří pracují s kůží – koželuhů, sedlářů, ale také sedláků a řezníků. Na další fresce sv. Bartoloměj káže a uzdravuje dceru arménského krále.

Velice zvláštní je, že v bočních lodích jsou scény, které s příběhem sv. Bartoloměje nemají co do činění. Pravděpodobně souvisí s dějinami výstavby tohoto kostela. Vlevo je Útěk do Egypta. Josef zde hraje velice

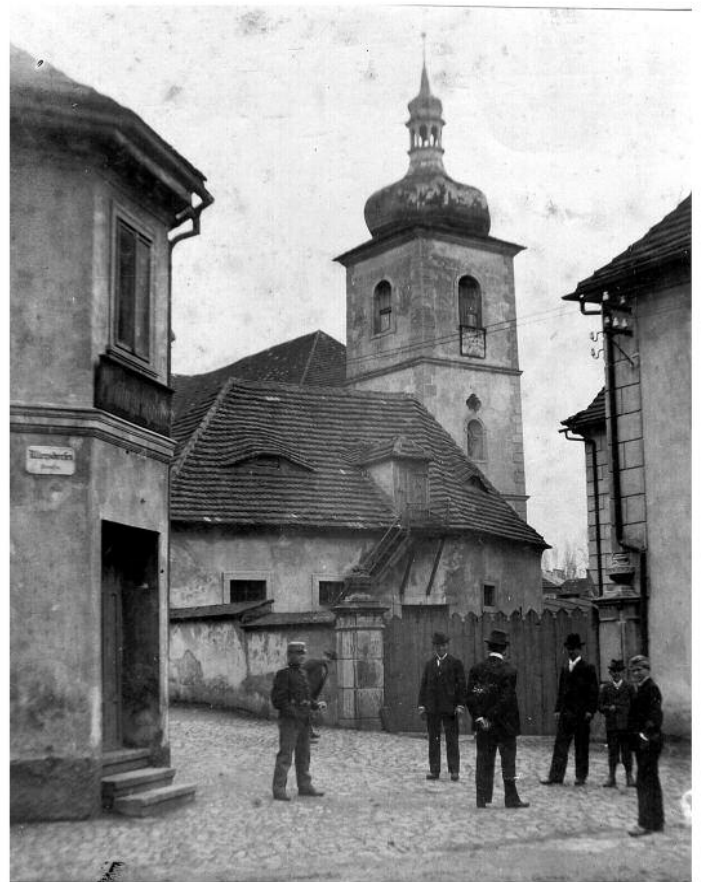

Kostel sv. Bartoloměje je v Hrádku připomínán poprvé v roce 1288. O tom, jak vypadal, nic nevíme. Nový pozdně gotický kostel byl postaven roku 1466, protože původní stavba padla za oběť husitským válkám. Renesančně byl přestavěn v roce 1586. Věž byla postavena v letech 1670 – 73. Další rozšíření a přestavbu v podstatě do dnešní podoby přineslo 18. století. V letech 1764–1766 byla vybudována příčná loď, ze stejného období jsou i fresky od Jana Václava Spitzera.

Farní kostel v Hrádku patří k nejvýznamnějším barokním stavbám v Trojzemí. Je to podivuhodné i proto, že nebyl vybudován najednou, ale postupně. Přitom působí celistvě, jakoby za sebou neměl složitý vývoj. Vybudování hrádeckého kostela je spojeno se stavbou kostela sv. Kříže v Liberci, ve stejné době se budoval i kostel ve Frýdlantu.

Stavba raného baroka je v tomto kraji jedinečná. Týká se to věže (okno se 4 vlnami a další znaky těžkého raného baroka). Zadní část s oblouky a pod sanktusovou věžičkou je z pozdního baroka. To má co do činění s tím, že tenkrát bylo panství Frýdlant a Grabštejn spojeno rodem Clam-Gallasů. Tehdy došlo díky tomuto rodu k vybudování příčné lodi a oratoře. Velice zajímavé je zaklenuť křížení lodi českou packou. Stavbu dokončoval stavitel Johann Josef Kunze. Významnou osobností byl pro tento kostel farář Joseph Tobias Schöpfer, který své ambiciózní

plány na přestavbu a výzdobu kostela dokázal dotáhnout do konce a získat na ně prostředky.

Prakticky celou malířskou výzdobu realizoval Jan Václav Spitzer. Právě na malíři bylo, aby do stavby vnesl iluzi pohybu. V hlavní lodi je na stropě výjev Utrpení sv. Bartoloměje, jednoho z 12 apoštolů a patrona tohoto kostela. Sv. Bartoloměj byl mučedníkem: byl přivázán a zaživa stažen z kůže – proto je patronem těch, kteří pracují s kůží – koželuhů, sedlářů, ale také sedláků a řezníků. Na další fresce sv. Bartoloměj káže a uzdravuje dceru arménského krále.

Velice zvláštní je, že v bočních lodích jsou scény, které s příběhem sv. Bartoloměje nemají co do činění. Pravděpodobně souvisí s dějinami výstavby tohoto kostela. Vlevo je Útěk do Egypta. Josef zde hraje velice

KURZY ANGLIČTINY V HRÁDKU 2013/2014

Od 3. září – první rozřazovací hodina ZDARMA

angličtina
s Lenkou

- Výuka zaměřená na aktivní roli studenta
- Maximálně 6 studentů ve skupině
- Důraz na praktické použití angličtiny a konverzaci
- Lekce trvá 60 minut a probíhá jednou týdně v ZŠ Donín v Hrádku n. N.

Kurz	Doba konání	Cena za pololetí (20 lekcí)
Začátečníci	Út 16.30 - 17.30	3 000,- Kč
Mírně pokročilí	Út 18.00 - 19.00	3 000,- Kč
Středně pokročilí	Čt 16.30 - 17.30	3 000,- Kč
Pokročilí	Čt 18.00 - 19.00	3 000,- Kč

Lektorka studovala dva roky ve Velké Británii (certifikáty: BTEC National Award in Business, CAE – Certificate in Advanced English), pět let vyučuje angličtinu.

Individuální výuka angličtiny, doučování a příprava ke zkouškám

Cena 250,- Kč / 60 minut

Kontakt: Lenka Řezníčková, tel. 773 552 662, e-mail: anglictina.lenka@seznam.cz

PILAŘSKÁ VÝROBA**Jiří HAVEL**

**kompletní dodávky
stavebního řeziva**

Oldřichovská ul.

HRÁDEK NAD NISOU**tel.: 721 829 184****Firma EKO OPAL**

**ul Swierczewskiego, Sieniawka
(100 m za tržnicí)**

Tel. +48 518 801 803

**Nabízíme CELOROČNĚ
tuhá paliva různých druhů
za příznivé ceny!**

LETNÍ AKCE DO 31. ČERVENCE:

1 TUNA ČERNÉHO UHLÍ (ORÍŠEK) 400 PLN.

1 TUNA ČERNÉHO UHLÍ (ORÍŠEK) V PYTLÍCH 480 PLN.

Blešák

Zveme všechny maminky, tatínky, babičky a dědečky, taky kluky a holčičky.
Ať prodávají, co nepotřebují a koupí, co se hodí. Lidové ceny všem vyhoví, neb každý si svou cenu stanoví.

Kde: Na ranči u Rabanů, Hartavská ul. naproti Bažinám

Kdy: 14. 7. a 18. 8. od 10 h

Vstupné dobrovolné. Pořádá sdružení Country Club Ranch

Program kina Brána Trojzemí

Rezervace a předprodej vstupenek v informačním centru a na www.evstupenka.cz. Zbylé vstupenky v prodeji 30 minut před představením. Tel.: 482 319 719. Aktuální program na www.BranaTrojzemi.cz.

Revival

čtvrtek 18. 7. od 17 h, pátek 19. a sobota 20. 7. od 19.30, čtvrtek 31. 7. od 19.30 a neděle 4. 8. od 19.30

Komedie, Česko. Nová komedie Alice Nellis nabitá hudbou a humorem, komedie pro muže, pro ženy a vůbec pro všechny. Bolek Polívka, Miroslav Krobot, Karel Heřmánek a Marián Geišberg hrají v Revivalu kamarády, jejichž rocková skupina se rozpadla v roce 1972, a kteří se rozhodli pokusit o její velkolepý comeback. Příst. od 12 let, 116 minut, české znění. Vstupné 110 Kč.

Osamělý jezdec

čtvrtek 18. 7. a neděle 21. 7., vždy od 19.30

Akční western, USA. Film Osamělý jezdec je vzrušující variací na Piráty z Karibiku, plnou akce a humoru, které nabízí nový pohled na legendárního maskovaného hrdinu (Johnny Depp). Přístupný od 12 let, 151 minut, dabing. Vstupné 120 Kč, děti 100 Kč.

Univerzita pro příšerky 2 (3D)

od pátku 19. do neděle 21. 7., vždy od 17 h

Animovaný film USA. Už od té doby, kdy byl Mike Wazowski jenom malé monstrum, snil o tom, že se stane úspěšnou příšerkou. A všichni přeci vědí, že ty nejlepší příšerky pocházejí z Univerzity pro příšerky.. Přístupný, 109 minut, dabing. Vstupné 155 Kč, děti 135 Kč.

Pacific Rim - Útok na Zemi 3D

čtvrtek 25. 7. od 17 h a sobota 27. 7. od 19.30

Akční, USA. Z moře se vynoří obrovské příšery Kaiju a pustí se do války s lidstvem. Pro boj s Kaiju byla vyvinuta speciální zbraň: masivní roboti zvaní Jaegers, kteří jsou simultánně ovládáni dvěma piloty, jejichž mozky jsou propojeny neurálním mostem. Přístupný, 132 minut, dabing. Vstupné 130 Kč.

Wolverine 3D

čtvrtek 25. 7. od 19.30 a sobota 27. 7. od 17 h

Wolverine (Hugh Jackman) se podívá do současného Japonska, aby zde otestoval svou nesmrtelnost na ostřích samurajských mečů. V tomto pro něj zcela neznámém světě se střetává se svou největší Nemesis; osudovou pomstou, které se nelze vyhnout, lze s ní však bojovat a doufat ve vítězství. Přístupný od 12 let, 136 minut, titulky. Vstupné 150 Kč.

R.I.P.D. – URNA: Útvar rozhodně neživých agentů 3D

pátek 26. 7. od 17 h a neděle 28. 7. od 19.30

Akční komedie, USA. Mrtví policajti nemusí nutně skončit v nebi nebo v pekle. Když jsou dobří, nastupují k URNA – Útvaru rozhodně neživých agentů. Přístupný od 12 let, dabing. Vstupné 150 Kč.

Liberace

pátek 26. 7. od 19.30 a neděle 28. 7. od 17 h

Životopisný hudební film USA s Michaellem Douglasem a Mattem Damonem v hl. rolích o slavném pianistovi a baviči Valentinovi Liberacem začíná létem roku 1977, kdy do jeho bouřlivého života v Las Vegas vstoupí mladíčky, teprve

šestnáctiletý, naivní Scott Thorston, který je najat coby Liberaceho osobní řidič. Přístupný od 12 let, 118 minut, titulky. Vstupné 100 Kč.

Red 2

čtvrtek 1. 8. a sobota 3. 8. od 19.30, pátek 2. 8. od 17 h

Akční komedie. Ti nejlepší nikdy neodpočívají. Úspěšná komedie RED o vysloužilých agentech, kteří rozhodně nezrezivěli a umějí kousat, se vrací. Trojice Bruce Willis, John Malkovich a Helen Mirren doplněna o Anthony Hopkinse nebo Catherine Zetu-Jones.

Přístupný od 12 let, titulky. Vstupné 100 Kč.

Drsňačky

pátek 2. 8. od 19.30 a sobota 3. 8. od 17 h

Komedie, USA. Zvláštní agentka FBI Sarah Ashburn (Sandra Bullock) a bostonská policajtky Shannon Mullins (Melissa McCarthy) už nemůžou být odlišnější. Upjatá Sarah pracuje v New Yorku a doufá v další povýšení. Je ambiciózní, talentovaná, inteligentní a má detektivní schopnosti jako Sherlock Holmes. Svérázná Shannon vyrostla na ulicích Bostonu a umí střilet rovnou od boku. Když nakonec spojí své síly a postaví se brutálnímu drogovému magnátovi, postihne je překvapivá věc: přátelství.

Přístupný od 15 let, 117 minut, titulky. Vstupné 110 Kč.

Já, padouch 2 (3D)

pátek 9. 8. a sobota 10. 8., vždy od 17 h

Animovaná komedie, hit léta, ještě jednou v našem kině. I napravený padouch zůstal neskutečně zábavný, podporovaný partou ultlých Mimoňů. Přístupný, dabing, 95 minut, vstupné 140 Kč/ děti 120 Kč.

Pot a krev

pátek 9. 8. a sobota 10. 8. od 19.30

Akční krimi, USA. Daniel Lugo (Mark Wahlberg) je sympatický trenér z posilovny, který myslí jen na to, jak bezbolestně zbohatnout. Protože věří, že mu to celkem pálí, vymyslí plán, do něhož zasvětil dva kumpány. Adriana, chlapíka totálně rozhašeného steroidy, a čerstvě propuštěného recidivistu Paula. Přístupný od 15 let, 129 minut, titulky. Vstupné 110 Kč.

Percy Jackson: Moře nestvůr 3D

od čtvrtka 15. do soboty 17. srpna, vždy od 19.30

Akční drama USA. Být bohem na Olympu není příliš jednoduché, už jen proto, že jsou tam těchto mocných božských postav plné mraky a ne vždy se mezi sebou přátelí. Být člověkem mezi lidmi má také svá úskalí. Ale být polobohem, to už je pořádný průšvih. Znamená to hledat si své místo jak na zemi, tak i na nebesích. Přístupný, český dabing, vstupné 150 Kč.

Šmoulové 2 (3D)

3D: čtvrtek 22. srpna od 17 h a od čtvrtka 29. srpna do soboty 31. srpna, vždy od 17 h, 2D: neděle 1. září od 17 h

Animovaná komedie, USA. V očekávaném pokračování akční rodinné komedie Šmoulové, která se stala trhákem, vytvoří zlý čaroděj Gargamel skupinu zlomyslných tvorů podobných Šmoulům, kterým říká Neplechové, aby s jejich pomocí získal všemocnou, magickou šmoulí esenci. Přístupný, 105 minut, dabing. Vstupné 3D 165/145 Kč (22. 8.), 155/135 Kč, 2D: 120/100 Kč.

Adresa redakce: Městský úřad, Horní náměstí 73, 463 34 Hrádek nad Nisou, IČO: 262 854, tel.: 482 411 411. Povoleno MK ČR č. j. E11788.

Redakční rada: M. Půta (předseda), Michaela Horáková, Josef Horinka, Miroslav Řezníček, Mgr. Vít Štrupl. Fotografie: V. Štrupl. Grafická úprava, sazba: P. Polda. Tisk: Geoprint Liberec. Náklad 1 000 výtisků. Uzávěrka tohoto čísla byla 4. 7. 2013. Zveřejněné materiály nemusejí vždy vyjadřovat stanovisko redakce. E-mail: strupl@branatrojzemi.cz, tel./zázn.: 725 357 278. Inzerce: 482 411 431 (sl. Válková), e-mail: valkova@muhradek.cz. Vyšlo 9. 7. 2013.

Internetová podoba časopisu vychází na www.HRADEK.eu

nad Nisou
Hradek

Měsíčník města
Hrádku nad Nisou
a jeho okolí